

Mats Essemyr
08-7829272
mats.essemyr@tco.se

2017-03-22

Slutbetänkande av Parlamentariska landsbygdskommittén – en sammanhållen politik för arbete, hållbar tillväxt och välfärd SOU 2017:1

Refnr: N2017/00222/HL

Sammanfattning

I betänkandet presenteras en rad förslag i syfte att stärka landsbygden långsiktigt. I första hand kommenterar TCO de förslag som generellt berör TCO-förbundens medlemmar. TCO tillstyrker sålunda Parlamentariska landsbygdskommitténs viktigaste förslag när det gäller regional kompetensförsörjning, liksom förslagen i syfte att åstadkomma en likvärdig välfärd i hela landet. TCO pekar på vikten av statens närvaro i hela landet, utan att därför ta ställning till de enskilda förslagen.

TCO tillstyrker även förslaget om snabb uppkoppling i hela landet.

Regional kompetensförsörjning

Parlamentariska landsbygdskommittén föreslår att lärosätena ges i uppdrag att öka tillgängligheten till högre utbildning i hela landet och att regeringen ser över indikatorerna i resurstilldelningssystemet i syfte att göra utbildning mer relevanta för de lokala arbetsmarknaderna.

Parlamentariska landsbygdskommittén föreslår vidare att särskilda utbildningscentra etableras i regioner som saknar lärosäte och har få lärcentra. Finansiering ska ske via statsbidrag och utvärderas av IFAU.

Regeringen anmodas utreda som det är möjligt och lämpligt med nedsättning av studieskulder för de som är yrkesaktiva i de 23 mest utsatta kommunerna.

TCO tillstyrker förslagen om att ge lärosätena i uppdrag att öka tillgängligheten samt att regeringen bör se över indikatorerna för

resurstilldelning. Förslagen är i linje med TCO:s presenterade modell för att ge högskolan ett omställningsuppdrag.¹

TCO tillstyrker även förslaget om etablering av utbildningscentra som ett lovvärt försök att realisera ökad tillgänglighet till högre utbildning i glesbygd.

Likaledes ser TCO positivt på utredningens förslag om att nedsättning av studieskulder bör utredas vidare.

Likvärdig välfärd i hela landet

Parlamentariska landsbygdskommittén noterar att den demografiska utvecklingen samt flyktingmottagandet ändrar förutsättningarna för finansieringen av kommunernas välfärdsåtaganden. Parlamentariska landsbygdskommittén föreslår därför en översyn av dels det kommunala utjämningsystemet och dels statsbidragen till kommunerna.

Kommunernas möjligheter att rekrytera personal måste stärkas, framhåller Parlamentariska landsbygdskommittén och förordar att regeringen tar initiativ i den riktningen. Man lyfter särskilt fram de så kallade snabbspåren, som är initiativ från arbetsmarknadens parter och regeringen i syfte att underlätta etableringen av nyanlända samtidigt som rekrytering till bristyrken kan ske.

TCO tillstyrker förslaget om en översyn av den kommunala skatteutjämnningen och statsbidragen. Översynen bör ha som utgångspunkt att den kommunala beskattningen inte ska öka, men däremot bli mer enhetlig över landet. Ökade resursbehov bör mötas med ökad statlig finansiering. TCO tillstyrker även Parlamentariska landsbygdskommitténs förslag om att förbättra kommunernas möjlighet till rekrytering.

Statens närvaro i landsbygderna

Parlamentariska landsbygdskommittén lämnar ett antal konkreta förslag som går i riktning mot ökad statlig närvaro i hela landet. Det gäller stopp för nedläggning av Arbetsförmedlingens kontor, krav på minsta insatstid för polisen, samordning av statlig samt omlokalisering av 10 000 statliga tjänster.

TCO vill framhålla vikten av att alla människor har tillgång till statlig service i alla delar av landet. Det innebär att till exempel polisen måste vara fysiskt närvarande. I annat fall försvagas den starka tillit

¹ <https://www.tco.se/publikationer2/2017/aterkommande-utveckling/>

mellan statsmakten och medborgarna som har kännetecknat vårt land under lång tid.

Övriga förslag

Utan att lämna något konkret förslag så förordar Parlamentariska landsbygdskommittén att dagens skatteavdrag för resor till och från arbetsplatsen görs avståndsbaserat istället för i huvudsak tidsbaserat som idag. TCO menar att kommitténs idé är intressant och att den bör utredas vidare i syfte att få en mer precis bild av effekterna på såväl landsbygdens utveckling som städernas.

Eva Nordmark

Ordförande

Mats Essemyr

Utredare